

Сёнтёрү ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи җу уйахён 5-мёшёнченпе тухать



86 (8250) №



Кёҗнерни кун, 2014 җулхи җүк (ноябрь) уйахён 6-мёше



Хакё ирёлкё

Хамёр продукцие анла́рах җул парар



Ыранхи кун аталанавё хамёр туса ирттернине епле пётёмлетнинчен, умри ёҗ-хёл җине эпир паян мёнле пәхнинчен, төллевё-мёрсене татса парассипе җак самантра епле тимленинчен пусланать. Пурнаҗ аталанавё җапла уйтать. Ку җамахан хресчен ёҗё-хёлёпе те тача җыхәннә. Тёнчери лару-тәру пирён сётел җинче хамёр туса илнө продукцие ытларах пулмаллине уйтать. Чәваш Республик Пусләхёпе Михаил Игнатьёв ЧР Министрсен Кабинечён Председателён җумё – ял хуҗаләх министрё Сергей Павлов та хайсен ёҗёнче җак төллевё приоритетлә тесе паләртәҗё.

Паян ялта пуранакан җёр ёҗёнче төрлө харпәрләх формине аталантарса вәл е ку бюджета пуяллатассипе тәрәшәт. Ку ёҗре вара җёр ёҗёнчём пёр җыхәра пулни пыҗак пёлтерёшлө. җакна ялта пуранакан кашни җын лайах әнланать. Халё каланине юпа уйахён 31-мёшёнче Чәваш патшаләх оперәпа балет театрөнче иртнө республикәри җёр ёҗёнчёмпе ял хуҗаләх продукцие тирпейлекен промышленноҗра вәй хуракансен савәнәҗлә уявне хушәннисем те курамлә ёнентерчөҗ. Апла пулсан пирён ял хуҗаләхёпе продукцие тирпейлекен промышленность пуранать тата аталанать.

(Вёҗё 3-мёш стр.)

Сән үкерчөкере: С. Сретинскийпе В. Горбунов фермерсен төллевё – мён тунипе ләпланмасәр малашләх-па ёҗлемелле.

Сывләх кунё

Афганецсене пухатпәр

Паянхи общество пурнаҗёнче сыва пурнаҗ йөрки малти вярәна тухрө. Патшаләх органёсем, обществәлла организацисем әна аталантарас ёҗе ытлә-җитлө түпе хываҗё. җаканта райони интернационалист-салтаксем те пыҗак вярән йышәнәҗё. 1979 – 1989 җулсөнче Афганистан вәрҗине хушәннисем хәрушә вәрҗә пирён салтаксен тата вёсен ашшө-амашёсен чөрисене ниҳәҗан та ан ыраттарчәр тесе мирлө те сыва пурнаҗ йөркине аталантарассипе җылай ёҗ туса ирттерёҗё.

Шәмат кун, җүк уйахён 15-мёшёнче, "Сывләх" физкультурәпа спорт комплекҗсөнче Афганистан вәрҗине хушәннә интернационалист-салтаксен сывләх кунё пулат. Асәннә вәрҗәна хушәнна инвалид пулнисен райони уйрәмё сывләх кунне интернационалист-салтаксене мәшәрёсемпе пёрле хушәнна чөнет. Спорт комплекҗсөнче җак кун индивидуаллә майпа шывра ишессипе, шажкәлла выляссипе, дартс вәййипе, АКМ сүтсе пус-тарассипе, турник җинче туртәнассипе, вярәнтан тәршшөне сикессипе амартусем пулөҗ. Вёсене ёнөрхи салтаксемпе вёсен мәшәрёсем активлә хушәннасса кётетпөр. Сөнтөрүҗёсем валли призсем, медальсемпе дипломсем хатёр.

К. ПЕТРОВ,

Афган вәрҗин инваличөсен райони уйрәмён пусләхө.

җәмәлләхсемпе уса куракансене пөлме

Социаллә страховани фончө тивёҗтерё

Ку таранччен җәмәлләхсемпе уса курма тивёҗлө граждәнсене, вәл шутра инвалидсене те, реабилитаци техника хатёрёсемпе, протезпа ортопеди издөлийёсемпе тивёҗтерессийшөн, санаторисемпе курортсене сипленме кайма путөвкәсем уйәрса парассийшөн Чәваш Республик Пусләхө сыхлассин тата социаллә аталану министрствини яваллә пулнә. Ку йөрке кәҗалхи декабрөн 31-мёшөччен җаплипех сыхланса юлат. Апла пулсан җәмәлләхсемпе уса курма тивёҗлисенчен протезпа ортопеди издөлийёсемпе тивёҗтерме, путөвкәсем уйәрса пама заявленисене кәҗал Чәваш Республик Пусләхө сыхлассин тата социаллә аталану министрствинчөх йышәнәҗё.

җырантару – 2015

Эсир хаҗат җыраннә-и?

Хаклә вулканәм! "Сөнтөрү ялавё" хаҗата 2015 җулхи январь уйахёнчен илсе тәма җырантарасҗё. Апла пулсан почтальонсемпе төл пулма васкәр. "Сөнтөрү ялавё" хаҗата 6 уйаха җыранмалли хак – 347 тенкө те 28 пус.

"Сөнтөрү ялавё" хаҗата җитес җулхи 6 уйах валли җыранакансене стена җине җакмалли 2015 җулхи төслө календарь парнелетпөр.



җитес җулхи январён 1-мёшөнчен тытанса вара ку полномочи РФ Социаллә страховани фончөн Чәваш Республикнчи регион уйрәмё җине куҗать. Унан адресё: Шупашкар хули, Ярославская урам, 56-мёш сурт. Республикәри хуласемпе районсөнче социаллә страховани фончөн представителствисем пур. җапла вара җәмәлләхсемпе уса курма тивёҗлисен 2015 җулхи январён 1-мёшөнчен тытанса хайсен заявленийёсемпе социаллә страховани фончөн республикәри уйрәме е унан хуласемпе районсөнчи представителствисене пымалла пулат.

Сыхәнмалли телефон: (8352)30-39-32. РФ Социаллә страховани фончөн Чәваш Республикнчи регион уйрәмён пресс-җулхи.

Республикәра

Преми укҗипе – ача сачё

Октябрөн 30-мёшөнче Рәҗсей Федерациён Правительствин ларәвөнче Рәҗсей Федерациён субъекчөсен ёҗ тавакан влаҗ органёсен 2013 җулхи ёҗ-хөлне хак панин кәртәтәвёсемпе грант шуҗөпе бюджетсем хушшинчи трансфертсем уйәрса парассин ыйтәвне сүтсе явнә. Пётёмёшле сумма 3 млрд. та 484 млн. тенкөпе танлашәт. Чәваш Республик асәннә хаклав ёнөпе 20-мөш вярәнтан 14-мөш вярәна хәпарма пултарнә, җапла вара республика 165 млн. та 59 пин тенкө премие тивёҗет.

Кун пирки республика Пусләхө Михаил Игнатьёв муниципалитет районёсемпе хула округёсен ертүҗисемпе ноябрөн 1-мөшөнче видеоконференци ирттернө чухне пёлтернө.

"Ку преми укҗипе эпир Шупашкар хулин пёр микрорайонёнче ача сачё туса лартәпәр. Хула администрацийё строителство ёҗёсен вярәнне паләртма тивёҗ", – тенё Михаил Васильевич.

Видеоконференцире җөнө урамсене электрификацилессин тата ресурссемпе тивёҗтерсе тәракан организацисен аллине парассин, грип чирөн иммунопрофилактикине ирттерессин, шкул сулне җитмен ача-пәча учрежденийёсене хута ярассин, потребителствене пахаләхсәр алкоголь продукцияёнчен хүтөлессин, муниципалитет харпәрләхөнчи гидротехника сооруженийёсене капиталлә юсама 2016 җулта федераци бюджетёнчен укҗа-тенкө уйәрма проектпа смета документацийёсене туса хатёрлессин ыйтәвёсене сүтсе явнә.

Ёмөрхи истори пёр җемьене пёрлештернө

Ноябрөн 4-мөшөнче Чәваш Ен Пусләхө Михаил Игнатьёв "Чәваш Республикнчи халәхан этнокультура аталанавё" ятпа җавра сөтел ёҗне хушәннә. Әна Халәх пёрлөхөн кунне халал-ласа ирттернө.

Республика Пусләхө җавна паләртнә. Аслә Рәҗсей җөрьывён нумай ёмөре тәҗалакан историйёнче унан территорияёнчи халәхсем пёр җемье пулса тәнә, вёсен шәлипсем пёр-пөрин-пе тача җыхәннә. җапах та ёмөрсем хушшинче Рәҗсей халәхсөм чи пёлтерёшлине – хайсен наци культурина, чөлхине, традицийёсене, ёненөвне сухатман.

Украинәран тарса килекенсене Чәваш Енре килти пек йышәнни те, Шупашкарта октябрь уйахёнче Пётём төнчери спорт форумне тивёҗлө шайра ирттерни те чәвашсем ытти халәхсөмпе тача җыхәнур пулнине җирөплетсе парасҗө.

җав кунах "Рәҗсей халәхөн пёрлөхи җемийи" ятпа Шупашкарта Чәваш патшаләх оперәпа балет театрөнче наци культурисен республикәри фестивалё иртнө. Фестивалё Чәваш Ен Пусләхө Михаил Игнатьёв та хушәннә, салам җамахө каланә.

Культура җулталәкө

Рәҗсей шайёнчен хушма пуләшу уйәрәҗё

Октябрөн 29-мөшөнче Чәваш Республикнчи культурәпа наци тата архив ёҗёсен министрё Вадим Ефимов Рәҗсей Федерациённчи Культура министрствине ёҗлө сул җөревлө пулнә. Кунта Рәҗсей Федерациённчи "Культурәпа туризма аталантарасси" патшаләх программн "Туризм" хушма программн шайёнчи регионсем хушшинчи тата регионти чи әнәҗлә проектсене кәҗал федераци бюджетёнчен патшаләх төревө (грант) парасси пирки, Рәҗсей Федерациённчи "Культурәпа туризма аталантарасси" патшаләх программн "Еткер" тата "Искусство" хушма программисем шайёнчи муниципалитет тата регионти культура учрежденийёсен комплекслә аталанавё валли кәҗал федераци бюджетёнчен патшаләх пуләшәвө (грант) уйәрассин килөшөвөсене алә пуснә.

җапла вара федераци бюджетёнчен республика шайне "Чәваш Республикнчи 2014 җулхи культура событийёсен марафонё" регион тата регионсем хушшинчи проектсен меропрятийё валли 8,6 миллион тенкө, җавән пекех сүлөрех асәннә иккөмөш ёҗ-хөле пурнаҗслама, вәл шутра материалла техника базине җөнетме, ятарлә оборудовани туйма, ятарлә автотранспортпа тивёҗтерме 20,6 миллион тенкө укҗа килө.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Районта

Уява хатёрленер

Район администрацийён пусләхөн октябрөн 29-мөшөнчи 298 номерлө хушәвөпе килөшүллөн район территорияёнче вярнаҗә администраци сурт-йөрөсене, урамсемпе төп лапамсене, төрлө харпәрләхри организаципе учреждени офисөсене җөнө сул уявө җитсе пынә май вёсене илемлетессине ноябрөн 15-мөшөччен вёҗлемелле.

Çĕр ёĕнче тата продукци тирпейленкен промышленноĕра ёĕленсен республикăри уявне паллă турăмăр

Хамăр продукцие анлăрах çул парар

(Вёĕĕ. Пуçл. 1-мĕш стр.)
 Чăваш Енре ял хуçалăх сÿлне пĕтĕмлетесине уй-хир ёĕсем вёслесен ирттереси – ыра йăлара. Ку хутĕнче те пурнаçланă ёĕсемшĕн савăнаç шевлипе тата малашлăх ёмĕтсемпе тулнă ял ёĕсенёсем театра йышлă пухăнчĕ. Вёсен каласăвĕнче кашнийĕнх хайсен ёĕпе кăмăллă пулни тата малашлăха сирĕп шани, ума лартнă тĕллевсене пурнаçлама сирĕп кăмăл пурри палăрчĕ. Кăна ыранхи кун шанчăкĕ тесе йышăнма пулат.

сене усăмлатма, сĕнĕ чикĕсем палăртма пулăшат. Кÿршĕсем аталанса пынине курса тăрса пирĕн те пĕр вырăнта лăпланса лармалла мар”, – терĕ хай лартнă ыйту сине анлануллă хуравласа.
 Хайĕн сăмахĕнче республика Пуçлăхĕ ял хуçалăх тата продукци тирпейленкен предприятисен ертÿсисене вырăнта ёĕленсен ёĕ укçийĕ пирки те асăрхаттарса хăварчĕ:
 – Паян ял хуçалăх продукцийĕн пур тĕсĕ те тивĕслĕ хапка сÿтанать. Апла пулсан ёĕленсене йĕркеллĕ ёĕ укçи тÿлеме



Муркашсен Шупашкарти ентешлĕх членĕпе Г. Горлановпа район администрацийĕн пуçлăхĕ Р. Тимофеев уявра.



И. Тихонов ветеран-агрономпа район пуçлăхĕн И. Николаевăн шухăш-тĕллевĕ пĕрре.

апат-çимĕĕĕ сителĕклĕ янтăларăмăр, сарайсемпе витесене хĕле тĕплĕ хатĕрлерĕмĕр. Ёĕленсен уйăхри вăтам ёĕ укçи 15 пин тенкĕрен кая мар, – терĕ коллектива чысланă хыççăн фабрикан ёĕ тăвакан директорĕ С. Шпарев. Фабрика сĕнĕлĕхсемпе тан пынине сирĕплетекен тĕслĕх. Кунта талăксерен 35 тонна комбикорм кирлĕ пулсан, Германире туса кăларнă станци сехетре 10 тонна паха апат хатĕрлеме пулăшат. Ку вăл – анăçаван черетлĕ утăмĕ. Çакна шута илсек-тăр фабрикан кăçал 74 миллион штук эко-



Чкалов яч. хуçалăхри делегаци (сулахайран сылтăмалла): кадрсемпе ёĕленкен инспектор Н. Никитина, В. Никифорова экономист, В. Егорова тĕп бухгалтер, Б. Никитин комбайнер.

дукци тирпейленкен промышленноĕсра вай хуракансене çак кун Чăваш Республикин Пуçлăхĕ Михаил Игнатьев айшăн саламларĕ. Вăл тĕл пулур каланă сăмахсене уява хутшăннисем ансат тата пуриншĕн те анланмалла тесе йышăнчĕ.



“Новая Юнга” хуçалăхра нумай çул тĕп агрономра ёĕленĕ Л. Илугинăпа чылай хушă районта вăрлăх инспекцине ертсе пынă А. Анисимовăшăн ял хуçалăх аталанăвĕнчи кашни кăтарту çывăх.

– Агропромышленность комплексĕнче ёĕленсен тăрăшулăхĕпе Чăваш Енре пурăнакансем хайсен сĕтелĕ сине вырăнти паха продукцие ытлă-ситлĕ усă кураççĕ. Эсир вай хунипех республикăри ялсен сăн-сăпачĕ тĕпрен улшăнать: сÿртсене сÿт санталăк газĕ кĕртĕрĕмĕр, ялсем патне асфальт сарнă сÿлсем ситрĕс, ялсенче пĕтĕмĕшле практика врачĕн офисĕсем, тĕслĕх библиотекăсем тата бассейнлă физкультурăпа спорт комплексĕсем ёĕлеме пуçларĕс. Сĕнĕ специалистсемпе çамрăк сĕмĕсем пурăнмалли сÿрт-йĕр çавăрма субсиди илесĕсĕ, хваттерлĕ пулаççĕ. Çак ял хуçалăх производствине сĕнĕ технологисене пурнаçса кĕртсе малалла аталантарма, ял çыннисен пурнаç условийĕсене лайăхлатма пулăшат, – терĕ Михаил Васильевич хайĕн сăмахне пуçланă май. – Пирĕн паянхи усĕмсем – тĕрлĕ харпăрлăх формиллĕ хуçалăхсен ёĕсенёсемпе специалистĕсем, ертÿсисем, наука ёĕченёсем, сĕр ёĕ отраслĕн ветеранёсем кашни кун ырми-канми вай хуни тÿпи. Вёсене сăканшăн пурне те пысăк тав. Кризиссем килеççĕ те иртеççĕ, анчах пирĕн ыранхи пирки шутлама манмалла мар. Умра пуçанман ёĕсем те пайтах. Вёсене пурнаçса кĕртеси – пĕрлехи тĕллев. Çак ёĕре эсир аталану тĕслĕхĕ пулса тăратăр. Сирĕн хыççăн ыттисем те шанчăклан утĕс.

те майсем пур. Çак кăтарту тивĕслĕ шайра пулманни нумай ыра пуçарăва ура хурса пырат, отрасле аталанма чăрмавлат. Уяври салам сăмахёсене Михаил Игнатьев ёĕ хастарёсене чысланипе вёслерĕ. Вуншăран тивĕсрĕс ыра ята. Муркашсем “Моргаушская” чăх-чĕп фабрикин ёĕ тăвакан директорне С. Шпарева тата хамăр ентеше “Чăваш Республикин апат-çимĕĕс фончĕ” хысна унитарлă предприятин директорне А. Федотова чысланипе кăмăллă юлчĕс.

Кĕскен чăх-чĕп фабрики пирки. Тирпейлĕх, тасалăх, хăтлăх ыйтăвёсем – “Моргаушская” чăх-чĕп фабрикинче тĕп вырăнта. Производство пÿлĕмёсене сĕнĕлĕх хушăнах пыни коллектив ыранхи кунпа пурăнни пирки калат.

Малалла Михаил Васильевич уява хутшăнакансем умне ыйту лартрĕ. “Мĕн пурнаçлани лайăх, анчах çак условисенче эсир татах тăнăçлăрах ёĕлеме пултарнă-и-ха? Хирĕслемĕстĕп. Паллах пултарнă. Хамăр вайсене курса-пĕлсе тани пире паян малашлăх тĕллевĕ-

– Хамăр лаптăксем сине кăçалхи вырма ёĕсене вăхăтра вёслерĕмĕр, чăх-чĕп валли

логи тĕлĕшĕнчен таса çамарта илме пахаççĕ. Сăмах май, фабрика ку усĕме ситни иртнĕ сÿлсенче пулманчĕ-ха.
 Чăваш Енри сĕр ёĕсенёсемпе ял хуçалăх продукцине тирпейленкен промышленноĕсра вай хуракансен савăнаçлă уявĕнче кăçал пурнаçланă ёĕсемпе паллаштарса ЧР Министрсен Кабинĕн Председателĕн сумĕ – ял хуçалăх министрĕ Сергей Павлов анлă доклад туса пачĕ. Уй-хирте ёĕленсене, выльăх-чĕрлĕх пахакансене тата ял хуçалăх продукцине тирпейлесипе ырми-канми тăрăшакансене саламласа сĕнĕ усĕмсене сăварлăхлама анăсу суннă май министр кăçалхи ял хуçалăх ёĕсене тĕплĕн тишкерчĕ, вăл е ку ёĕре сĕнĕ технологисене алла илесипе хастар пулнисене ятран асăнчĕ, ыттисене вёсенчен тĕслĕх илме сĕнчĕ.
 – Эсир кашниех хăвар ёĕре чунпа парăннă çынсем. Сирĕн

тăрăшулăхпа сÿт санталăк кăларса тăратнă йывăрлăхсене пĕрле сене пыратпăр. Малашне те пĕр сыхăрах ёĕлесе пурнаçса, таван ене татах тĕреклетесчĕ, – терĕ Сергей Владимирович.
 Раçсей Федерацийĕн Правительствипе Чăваш Республикин Пуçлăхĕн пулăшăвĕпе пирĕн енре республика шайĕнчи нумай программа пурнаçса кĕрсе пырат. Чăваш Енри ял хуçалăх предприятисем федераци программисене те активлă хутшăнаççĕ. Пĕрлехи тăрăшулăхпа кăçал кăна республикăри сĕр ёĕсенёсем 2,2 миллиард тенкĕлĕх патшалăх пулăшăвĕпе усă курнă. Çавна май уй-хирсене сĕнĕ техника сахал мар тухнă, сĕнĕ технологисем, пысăк тухăç паракан ял хуçалăх культурисем, вёсене туса илесин тата тирпейлесин сĕнĕ мелёсем пурнаçса кĕнĕ.
 Паян çакна сирĕплетсек калама пулат. Республикăри сĕр ёĕсенĕ кăçаллăха хай умне лартнă уй-хир ёĕсенĕ тĕллевёсене пурнаçларĕ, тырă-пулăпа сĕр улминне тата паха сĕмĕсе пĕтĕмпех пухса кĕртрĕ. Республикăри пурĕ 530 пин – (пĕлтĕрхинчен 34 процент ытларах) тырă-пулă пухса илчĕ. Кунпа пĕрлех хресченсем ситес сÿлхи тухăç валли те сирĕп никĕс хывса хăварчĕс: агротехникăна пахаçне пĕтĕмĕ 89,5 пин гектар (иртнĕ сÿлхинчен 18 пин гектар нумайрах) кĕрхи культурăсем акса хăварчĕс, 184,2 пин гектар сичне (129,9 процент) сĕртме сухи турĕс.

Республикăра сĕр улми туса илесси унченхи сÿлхинчен 5,2 процент сахалланнă (600 пин тонна). Çав вăхăтрах паха сĕмĕс туса илесси малалла кайнă, хуçалăхсене тырăлăх кукуруза туса илесси вай илнĕ тата 5,6 пин гектара ситнĕ. Çак сĕнĕлĕхпе усă кураç текенсем татах пурине шутласан ку кăтарту чикĕ пулманни курăнать.
 “Икĕмĕш сăкар” туса илеси чакнине ура хурас тĕллевпе Чăваш Республикин Пуçлăхĕ М. Игнатьев пусарнипе кăçал сĕр улми тата паха сĕмĕс нумай вăхăт упранакан хранилищĕсем тума пулăшмалли патшалăх программă ёĕлеме пуçларĕ. Çак сĕнĕлле шухăшлакан хресченшĕн тепĕр аталану сÿлĕ уçать.
 Усен-тăран отраслĕне аталантарни – обществăлла выльăх-чĕрлĕх секторне сĕнĕлĕхсемпе хĕç-пашаллантарса малалла уттармалли ен. Ыранхи кунпа пурăнакансем сапла тăваççĕ те. ЧР ял хуçалăх министрĕ С. Павлов çак тĕлех уйрăм хуçалăхсене ятран асăнчĕ. Вёсен шутĕнче пирĕн районти “Путь Ильича” агрофирмапа “Моргаушская” чăх-чĕп фабрики те пур.
 – Çакан пек пысăк хуçалăхсене аталантарма кăçал сĕр республикăри 6,7 миллиард тенкĕ кредит ресурсёсемпе (иртнĕ сÿлхи çак тапхăртин 112 процентĕ) усă куртăмăр. Вăл шутра инвестици кредитĕсем 2,1 миллиард тенкĕпе (иртнĕ сÿлхи çак тапхăртинчен 2,8 хут нумайрах) танлашрĕс. Пурнаç

уттинчен юлманнисем ыттисемшĕн ыра тĕслĕх пулса тăраççĕ, – танлаштаруллă каласрĕ Сергей Владимирович.
 Республика пĕчĕк харпăрлăх формиллĕ хуçалăхсене аталантарисине самантлăха та кун йĕркинчен кăлармасть. Кăçал вёсем хайсене аталантарма илнĕ кредит шайĕ унченхи сÿлсен виçинчех сыхланса юлнă: 3,1 миллиард тенкĕ. Кунта çакна палăртса хăвармалла, килти хушма хуçалăх тытакан гражданден пĕр пайĕ хайсен ёĕне хресчен (фермер) хуçалăхĕн шайне ситерчĕ. Çавăнпа та хресчен (фермер) хуçалăхсене тĕллевĕ пулăшассине патшалăх хайĕн тивĕсĕ тесе йышăнать.
 Савăнаçлă уявран пирĕн район делегацийĕ республика шайĕнчи ёĕ кăтартăвёсемпе паллаша, вёсене хамăрăннисемпе танлаштарса сĕнĕ усĕмсене сĕнмелли ёмĕт-тĕллевсемпе таврăнчĕ.
 Республика ертÿсисем каланине итленĕ май вёсен сăмахёсене эпĕ хамăр район атала

нăвĕпе танлаштарса пытăм. Тÿрех çакна калатăп. Чăваш Ен аталаннă май Муркашсем те çак сÿллах пыни курăнать. Кунта район администрацийĕн пуçлăхĕн Р. Тимофеевăн шухăшёсене илсе кăтартни те вырăнлă пулмалла: “Ял хуçалăх ёĕсене пĕтĕмлетни – пурнаçланă ёĕсен уявĕ сĕç мар, мĕн туса ситерейменнине сÿтсе явса малашлăха палăртса сирĕпĕн каласмалли салтав та. Мĕн пурнаçланипе лăпланма юраманине анланатпăр. Ана тепе хурса паян хамăрăн малашлăх планёсене палăртатпăр. Кăçалхи ёĕ кăтартăвёсене кура вёсем те пурнаçланасса шанатпăр”.
 Республикăри хресченсен профессий уявне Муркашсем кăçал япăх мар кăтартусемпе кĕтсе илчĕс. Уй-хир ёĕсенче наука ситĕнĕвёсемпе пĕлсе усă куракан, ял хуçалăх техникине тăтăш сĕнетсе агротехника ыйтăвёсене пахаçне ёĕленкен, сĕр пахалăхне сÿлсерен хăпартса пыракан, пысăк репродукциллĕ сĕнĕ сортсемпе усă куракан хуçалăхсене санталăкан кирек епле условийёсене те пысăк тухăç илме пултарнине сирĕплетрĕс. Ку вăл сапла пулмалла та.
 Хамăн сăмахăма С. Сретинскийпе В. Горбунов фермерсен сăмахёне вёслетĕп: “Мĕн тунине лăпланса ларас марчĕ. Малалла туртăнса, сĕнĕ технологисене алла илсе курăмлăрах усĕмсем тăвасчĕ”.
 Уявра пулнă май вёсем пуласси пирки икĕленĕ юлмарĕ.
Анатолий БЕЛОВ.

Спорт хыпарёсем

Ситёнусем сук мар

Октябрэн 24-мешёнче Канаш районёнчи Шăхасанти "Импурс" физкультурăпа спорт комплексёче Канаш районёнчи пёрремеш СССР спорт мастърне, Чăваш Республикин физкультурăпа спортан тава тивёслэ ёсченне, Чăваш Республикин тава тивёслэ тренерне Геннадий Смирнова асăнс ирёлкё майпа кёрешессипе 2000 – 2001 сулсенче суралнă яшсем хушшинче республика турнир иртнэ. Муркаш районёнчен ку амартусене "Сывлăх" ФСК-ДЮСШ воспитанникёсем хутшăннă. Муркаш шкулёне вёренекен Андрей Павловпа Данил Дмитриев 3-меш вырăнсене сёнесе илме пултарнă, бронза медальсене тивёснэ.

Октябрэн 25-мешёнче Канаш районёнчи Шăхасанти "Импурс" физкультурăпа спорт комплексёче ирёлкё майпа кёрешессипе республика мала тухассишён 1998 – 1999 сулсенче суралнă яшсемпе хёрсем амартнă. Москвакиси шкулёне вёренекен Екатерина Бычкова 49 килограмла више категорийёче 3-меш пулнă, унан та бронза медаль.

Октябрэн 23 – 26-мешёсенче Саратов облащёнчи Вольск хулинче бокс енлёе регионсем хушшинчи 11-меш турнир иртнэ. Ана Совет Союзён Геройне В.В. Трихалкина халалласа йёркеленэ. Муркаши "Сывлăх" ФСК воспитанникёсем Иван Налимовпа Анатолий Кожеников амартура 1-меш вырăнсене, Алексей Николаев 2-меш вырăна сёнесе илме пултарнă.

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ любой сложности. Фотопечать, двухуровневые. Тел.: 381-182. 6-10.

СУПЕРЦЕНА! Морозильник-ларь Pozis Свияга 155-1. однокамерный суперморозка объем 251 л. 14450 руб. Дилер, установщик по району. Тел.: 8-906-385-29-30.

Кивелнэ электропроводка – пушар хăрушлăхэ, кайран вара чавса сывăх та сыртма сук. Ялти суртсенче, хваттерсенче кивелнэ электропроводкăна, счетчиксене сёнёрен улăштаратпăр. Материалэ хаклă мар. Тел.: 8-902-661-70-57, 8-937-015-35-40, 62-1-37. 1-5.

СПУТНИКОВЫЕ АНТЕННЫ. АКЦИЯ!!! Снижение цен! ТРИКОЛОР, ТЕЛЕКАРТА от 3000 руб. Обмен старых приемников на новые + поправка антенны бесплатно! Дилер, установщик по району. Тел.: 8-906-385-29-30. 2-10.

Продаем: доски 25–50 мм (обрезные, необрезные), брус любого сечения, жерди, подтоварник. Цена договорная, доставка по району бесплатно. Тел.: 8-927-667-28-32, 8-919-679-18-11. 3-10.

СПУТНИКОВЫЕ АНТЕННЫ ТРИКОЛОР. ТЕЛЕКАРТА - от 3000 руб. ОБМЕН. ГАРАНТИЯ. Тел.: 8-905-345-77-19. 8-10.

Требуются рабочие строительных специальностей: маляры, штукатуры, каменщики, гипсокартонщики, разнорабочие. Работа в Москве и МО. Тел.: 8-909-151-90-92. Юрий. 10-10.

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ Тел.: 8-927-667-40-92. 12-27.

ПРОДАЕМ ПИЛОМАТЕРИАЛЫ ОБРЕЗНЫЕ: 25x100; 25x110; 25x120; 25x130; 25x150; 25x200; 50x120; 50x150; 50x180; 50x200. БРУСЬЯ: 100x100; 100x150; 100x200; 150x150; 150x200. БЛОКИ, КИРПИЧИ, ЦЕМЕНТ. Тел.: 8-903-346-40-58, 8-905-346-63-36. 6-10.

Прогноз погоды

Table with weather forecast for 6-9 November. Columns: day, time, temperature, wind, etc.

Пёлтерусем. Объявления. Урпа тата сумалли качаксем сутап, лайăх сёт паракан ёнесем тунатп. Тел.: 8-927-847-20-55, 8-952-021-75-90.

Продаем керамзитобетонные блоки, кирпич любого вида. Услуги манипулятора. Тел.: 8-960-307-41-78. 1-17.

Ёне, вăкăр, тына, пăру тунатпăр. Тел.: 8-987-665-02-13. 8-10.

Продается двухкомнатная квартира в с. Моргауши. Тел.: 8-952-024-60-56, 8-953-024-62-25.

Качака такисем сутап. Тел.: 8-953-016-95-37.

Январь уйăхёне пиллёмкеш пăруламалли хурашурă тэслэ ёне сутап. Тел.: 8-960-309-07-93.

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА. Настоящим извещением уведомляем участников долевого собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:200701:316, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли.

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА. Настоящим извещением уведомляем участников долевого собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:260301:1, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли.

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА. Настоящим извещением уведомляем участников долевого собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:220701:1, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли.

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА. Кадастровым инженером Людмилой Владимировной, квалификационный аттестат кадастрового инженера № 21-14-28, почтовый адрес: 428038, Чувашская Республика, г.Чебоксары, М.Заика д.11, кв.175, адрес электронной почты detunova.lv@mail.ru, контактный телефон 8(8352)57-06-51, подготовлен проект межевания земельного участка для выдела земельного участка в счет земельных долей из исходного земельного участка с кадастровым номером 21:17:140501:2, расположенного по адресу: Чувашская Республика, Моргаушский район, Хорнойское сельское поселение.

Николай Лукич ЯКОВЛЕВ

2014 сулхи ноябрэн 5-мешёнче, 90 сула кайса, СССР журналистсен союзён членё, Чăваш Республикинчи художниксен союзён членё, Чăваш АССР культура тава тивёслэ ёсченё, Чăваш Ен Халăх академийёе действительнай членё, график-сатирик, писатель-публицист, Аслă Отечественнай вăрса участникё, районан Хисеплэ гражданинё, районти "Сентеру ялавё" хаçатан штатра таман корреспондентё Николай Лукич Яковлев пирёнтен ёмёрлехе уйрăлса кайрэ.



1961 сулхи октябрь уйăхёнен тытăнса 1985 сулпчен Н.Л. Яковлев – Шупашкарти телевидени студийён тата Чăваш пукане театрен художникё. Çав хушăрах "Капкан" журналта та вай хунă.

Н.Л. Яковлев чăваш халăх культурине аталантарассишён нумай вай хунă. Ф.С. Васильев ячёллэ музея туса хурассишён ырми-канми тăрашнă. Вăл Тăван Ен историйёе унăн сынисем сичнен сырнă статьясем район хаçатёче, республикара тухса тăракан хаçат-журнальсенче пичетленнэ.

Николай Лукич кёнекесем те чылай сырнă. Вăл – "Сурăм сăлтăрёсем" (2006 ç.), "Төрнистый путь художника" (2007 ç.), "Кун-сул эрешёсем" (2008 ç.), "Асамри" (2010 ç.), "Все из жизни" (2012 ç.) кёнекесен авторё.

Н. Л. Яковлев спортта та питё туслăччэ. Ситёнекен арушан ку енёпе ырă тэслэхчэ.

Пултаруллă ентешёмёрён ёснэ сёр-шыва тивёслепех хакларёс. Николай Лукича 1960 султа СССР журналистсен союзён, 1995 султа Чăваш Республикин художниксен союзён членне илнэ. 1985 султа вăл "Чăваш АССР культура тава тивёслэ ёсченё" хисеплэ ята тивёснэ. Ана "Чăваш халăх академикё" (2000 ç.) хисеплэ ята кунан. Н.Л. Яковлева Аслă Отечественнай вăрса 2-меш степен орденёне, 12 медальёе наградалнă.

Н.Л. Яковлеван сутă санарё яланах пирён чёре упранё.

Депутатсен районти Пухăвё, район администрацийё.

Н.Л. Яковлев 1925 сулхи январён 31-мешёнче Муркаш районёнчи Актай ялёне колхозник семийнче суралнă. Шкултан вёренсе тухсан хайёне ёс биографине Панкли ял Советёнен секретарёнен пусланă.

18 сул тултарсан, 1943 сулхи март уйăхёне, Н.Л. Яковлев Тăван сёр-шыва хутёлеме тухса каят. 70-меш зенитпа артиллерии дивизиёнёне нимёс фашисчёсемпе сăпăшнă. 1945 сулхи июль уйăхёченех сак дивизиере радиотелеграфист пулат вăл. Унтан тёрёс 5 сул службара тăрат.

Николай Лукич шкулта вёреннэ чухнех укёрме юратнă. Çаванпах ёнтё хайёне ёметне пурнăса кёртес шутпа 1950 сулхи сентябрь уйăхёне Шупашкарти художество училищине вёренме кёнэ. 1956 сулхи июль уйăхёне унтан аналла вёренсе тухнă.

Н.Л. Яковлев пёрмаях тёрёслэхшён сунатчэ. 1956 султан тытăнса 1967 сулхи январь уйăхёчен республикара тухса тăракан "Капкан" журналан художество пайёне заведующийёне, кайран журналан штатра таман художникё пулса тăрашнă чухне те пурнăсри ситменлехёсене, тёрлёрён йăхяха хайёне укёрчкёсенче пилленэ. Вăл Пётём тенчери "Сатирă – миршён кёрешессине" хурака сене, Пётём Союзри, Раçсейри, республикари тёрлэ куравсене хутшăннă. Сăканшан тата тёрлэ хаçат-журнала шаржемпе илемлетнэшён вăл Иван Мучин премийён лауреачё пулса тăнă. Николай Лукич хайёне ёсёсен уйрăм выставкисене те таташай йёркеленэ. Унăн пултарулăх мастерскойёне 1000 ытла ёс упранть.

Администрация Моргаушского района выражает глубокое соболезнование главе Александровского сельского поселения С.Г. Никифоровой, ее родным и близким, по поводу кончины отца

ПЛАТОНОВА Георгия Платоновича.

"Сентеру ялавё" хаçат редакцияйён коллективё вăрсапа ёс ветеранё, пирён сумлă юкер Николай Лукич ЯКОВЛЕВ вилсе кайнă пирки унăн семийне тата тăванёсемпе, ёштешсемпе пёрле тараннан хурланни сичнен пёлтерет. Николай Лукич сутă санарё пирён чёресенче ёмёр упранё. Вăл туна ырă ёсёсене ентешсем нийăсан та манмёс.

Сосновкăри пётёмёшле пёлү паракан тёп шкулпа Ваçкасцинчи ИКЦ коллективёсем нумай сул шкул директорёненче, химимпе биологи учителёне вай хунă Георгий Платонович ПЛАТОНОВ вилсе кайнă пирки унăн тăванёсемпе тата сывăх сынисемпе пёрле тараннан хурланни сичнен пёлтерёсчэ.

Шурчари пётёмёшле пёлү паракан тёп шкул коллективё сак шкулта нумай сул учитель, вăрса вăхатёнен директор пулса ёсленё Елизавета Ефимовна ТИМОФЕЕВА вилсе кайнă пирки унăн семийне, тăванёсемпе пёрле тараннан хурланни сичнен пёлтерет.

Тёп редактор А.И. ТИХОНОВ.

Редакция издатель адресё: 429530, Чăваш Республик, Муркаш ял, Мир урамё, 9А сурт. ТЕЛЕФОНСЕМ: тёт редактор - 62-1-36, бухгалтер - 62-1-35, пайсем: обществё пурнăс пайё - 62-2-82, экономика тата социаллă пурнăс пайёсем - 62-1-38. Факс: 62-1-36; E-mail: morgpress@cbx.ru, redaction@cbx.ru

Сыхану, информация технологиёсен тата массаллă коммуникации сферине пăхса тăракан Федераллă службан Чăваш Республикпе – Чăваш Енне ёслекен управлений 2012 сулхи юпа уйăхён 11-мешёне ПИ ТУ 21-00249 № регистрационё.

Калăпăшэ 1,0 пичет листи. Ал сыравёсене рецензилемёсчэ, каялла тавăрса пасаçсэ, 2 страницан пысăкрахисене йышăнмасаçсэ. Рекламăпа пёлтерёсен чанлăхёшен вёсене паракансем явалла. ИЗДАНИЕ ИНДЕКСЭ: 54822. Хаçат юн тата шăмат кунсерен тухать. Номер дежурнайё А.И. Волкова. Пичете панă 05.11.2014 ç. Пичете памалли вăхат: графика – 17 сех. 20 мин, чаннипе – 17 сех. 20 мин. Заказ Тираж 4829.